Profielkeuzenota

3 havo
&
3-vwo

Vastgesteld door MR op 29 september 2026

GOOIS LYCEUM

HAVO / VWO / TECHNASIUM / GYMNASIUM

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE **2**
TRAJECT PROFIELKEUZE 2026-2027 **3**
Mentoren havo & vwo 3
De vier profielen **4**
Profielenoverzicht havo **5**
Profielenoverzicht vwo **6**
Vakadviezen 7
Het kiezen van een extra vak 7
Vakwissel in leerjaar 4 7
Zij-instroomtraject O&O (onderzoek & ontwerpen) 7
Ontheffingsregeling tweede moderne vreemde taal atheneum (ook relevant voor leerlingen die overstappen van havo naar vwo) 8
KEUZEVOORWAARDEN SPECIFIEK VOOR HAVO **9**
Wiskunde 9
Het vak rekenen in het CM profiel (alleen havo) 9
Overstappen naar het vwo na het havo-diploma 9
KEUZEVOORWAARDEN SPECIFIEK VOOR VWO **10**
Wiskunde 10
KCV of CKV 10
TOT SLOT **11**
Disclaimer **11**

TRAJECT PROFIELKEUZE 2026-2027

Datum	Activiteit
Havo en vwo 1 oktober	Informatieavond profielkeuze voor ouders
Week 51	Rapport 1 met vakadviezen (digitaal)
Week 3	Vakvoorlichting (carrousel)
Week 3 en 4	Profielkeuzeweek 1: informatie vakdocenten over het vak in de bovenbouw
Uiterlijk vr 22 januari	Inschrijven vakmodule 1
Week 5	Vakvoorlichting Spaans
Week 6	Vakmodule 1 (deel 1)
Week 7	Vakmodule 1 (deel 2)
Uiterlijk vr 26 maart	Opgeven/aanpassen keuze vakmodule 2 (niet verplicht en in het middagprogramma)
Week 10	Profielkeuzeweek 2: voorlichting door leerlingen over vakken in de bovenbouw
Week 14 en 15	Start vakmodule 2 (niet verplicht en in het middagprogramma)
Week 15	Rapport 2 met definitieve vakadviezen (geprint)
16 april	Invullen profielkeuze
Di 18 mei	10-minutenspreekmiddag/avond; eventueel uitleg vakadviezen
Wo 19 mei	Deadline wijzigingen profielkeuze

Gesprekken over de profielen worden in eerste instantie met de mentoren gevoerd en in tweede instantie met de schooldecaan.

Mentoren havo & vwo

3h1	mevr. C. Pipers	cpipers@gsf.nl
3h2	mevr. I. Petri	ipetri@gsf.nl
3h3	dhr. M. Dijkstra	mdijkstra1@gsf.nl
3a1	dhr. M. Tol	mtol@gsf.nl
3a2	mevr. M. de Schrijver	mdschrijver@gsf.nl
3gt1	mevr. M. de Roo	mdroo@gsf.nl
3g1	dhr. J. Elzenga	jelzenga@gsf.nl
3t1	dhr. Y. Wijma	ywijma@gsf.nl
3t2	dhr. J. van Tilburg	jvtilburg@gsf.nl

Decaan havo: dhr. J. Mittendorff jmittendorff@gsf.nl
Decaan vwo: mevr. C. van der Wal cvdwal@gsf.nl
Profielkeuzecoördinator: mevr. W. Schipper wschipper@gsf.nl

De vier profielen

Er zijn vier profielen:

- Cultuur en Maatschappij - CM
- Economie en Maatschappij - EM
- Natuur en Gezondheid - NG
- Natuur en Techniek - NT

Het vakkenpakket van een profiel is opgebouwd uit drie delen:

- het gemeenschappelijk deel
- het profieldeel
- het vrije deel

In het gemeenschappelijke deel zitten de vakken die alle leerlingen volgen. In het profieldeel zitten vakken die horen bij het betreffende profiel. In het vrije deel kiest de leerling zelf nog een vak. In de overzichten op de volgende pagina's zie je hoe de profielen zijn opgebouwd.

Profielenoverzicht havo

CM	EM	NG	NT
Gemeenschappelijk deel:			
➢ Nederlands | Engels ➢ Combinatievak: Maatschappijleer | CKV | Profielwerkstuk ➢ LO | *mentorles*			
Verplichte profielvakken:			
➢ Geschiedenis ➢ Rekenen[1] Keuze van 1 vak uit: ☐ Frans ☐ Duits	➢ Geschiedenis ➢ Economie Keuze van 1 vak uit: ☐ Wiskunde A ☐ Wiskunde B	➢ Scheikunde ➢ Biologie Keuze van 1 vak uit: ☐ Wiskunde A ☐ Wiskunde B	➢ Scheikunde ➢ Natuurkunde ➢ Wiskunde B
Profielkeuzevakken:			
Keuze van 1 cultuurvak uit: ☐ Muziek ☐ Tekenen ☐ Filosofie Keuze van 1 maatschappelijk vak uit: ☐ Aardrijkskunde ☐ Economie	Keuze van 1 vak uit: ☐ Aardrijkskunde ☐ Bedrijfseconomie ☐ Frans ☐ Duits	Keuze van 1 vak uit: ☐ Aardrijkskunde ☐ Natuurkunde ☐ O&O	Keuze van 1 vak uit: ☐ Biologie ☐ O&O
Vrije deel:			
Keuze van 1 vak uit: ☐ Frans ☐ Duits ☐ Spaans ☐ Aardrijkskunde ☐ Economie ☐ Bedrijfseconomie ☐ Muziek ☐ Tekenen ☐ Filosofie ☐ Wiskunde A	Keuze van 1 vak uit: ☐ Frans ☐ Duits ☐ Spaans ☐ Aardrijkskunde ☐ Bedrijfseconomie ☐ Muziek ☐ Tekenen ☐ Filosofie ☐ Natuurkunde	Keuze van 1 vak uit: ☐ Frans ☐ Duits ☐ Spaans ☐ Aardrijkskunde ☐ Geschiedenis ☐ Economie ☐ Bedrijfseconomie ☐ Muziek ☐ Tekenen ☐ Filosofie ☐ Natuurkunde ☐ O&O	Keuze van 1 vak uit: ☐ Frans ☐ Duits ☐ Spaans ☐ Aardrijkskunde ☐ Geschiedenis ☐ Economie ☐ Bedrijfseconomie ☐ Muziek ☐ Tekenen ☐ Filosofie ☐ Biologie ☐ O&O
Extra vak (optie) - *indien extra vak gewenst is, vul hieronder het vak in (niet alle vakken zijn mogelijk).*			

Voor O&O in de bovenbouw moet een instapprogramma gevolgd worden indien dit vak niet in de onderbouw is gevolgd.

[1] Indien geen wiskunde

Profielenoverzicht vwo

CM	EM	NG	NT
Gemeenschappelijk deel:			
➢ Nederlands | Engels | LO | *Mentorles* ➢ Combinatievak: Maatschappijleer | CKV (*m.u.v. gymnasium*) | Profielwerkstuk Keuze van 1 tweede vreemde taal : ☐ Frans	☐ Duits	☐ Latijn	☐ Grieks
Verplichte profielvakken:			
➢ Geschiedenis Keuze van 1 vak uit: ☐ Wiskunde A ☐ Wiskunde C	➢ Geschiedenis ➢ Economie Keuze van 1 vak uit: ☐ Wiskunde A ☐ Wiskunde B	➢ Scheikunde ➢ Biologie Keuze van 1 vak uit: ☐ Wiskunde A ☐ Wiskunde B	➢ Scheikunde ➢ Natuurkunde ➢ Wiskunde B
Profielkeuzevakken:			
Keuze van 1 cultuurvak uit: ☐ Muziek ☐ Tekenen ☐ Filosofie Keuze van 1 maatschappelijk vak uit: ☐ Aardrijkskunde ☐ Economie	Keuze van 1 vak uit: ☐ Aardrijkskunde ☐ Bedrijfseconomie ☐ Frans ☐ Duits	Keuze van 1 vak uit: ☐ Aardrijkskunde ☐ Natuurkunde ☐ O&O	Keuze van 1 vak uit: ☐ Biologie ☐ O&O
Vrije deel:			
Keuze van 1 vak uit: ☐ Frans ☐ Duits ☐ Spaans ☐ Latijn ☐ Grieks ☐ Aardrijkskunde ☐ Economie ☐ Bedrijfseconomie ☐ Muziek ☐ Tekenen ☐ Filosofie	Keuze van 1 vak uit: ☐ Frans ☐ Duits ☐ Spaans ☐ Latijn ☐ Grieks ☐ Aardrijkskunde ☐ Bedrijfseconomie ☐ Muziek ☐ Tekenen ☐ Filosofie ☐ Natuurkunde	Keuze van 1 vak uit: ☐ Frans ☐ Duits ☐ Spaans ☐ Latijn ☐ Grieks ☐ Aardrijkskunde ☐ Geschiedenis ☐ Economie ☐ Bedrijfseconomie ☐ Muziek ☐ Tekenen ☐ Filosofie ☐ Natuurkunde ☐ O&O	Keuze van 1 vak uit: ☐ Frans ☐ Duits ☐ Spaans ☐ Latijn ☐ Grieks ☐ Aardrijkskunde ☐ Geschiedenis ☐ Economie ☐ Bedrijfseconomie ☐ Muziek ☐ Tekenen ☐ Filosofie ☐ Biologie ☐ O&O
Extra vak (optie) - *indien extra vak gewenst is, vul hieronder het vak in (niet alle vakken zijn mogelijk).*			

ALGEMENE KEUZEVOORWAARDEN (havo en vwo)

Vakadviezen
In leerjaar 3 krijg je voor je alle vakken een vakadvies van je docent. De docent kijkt hierbij naar onder meer jouw cijfers, werkhouding, nieuwsgierigheid en vaardigheden. Het advies is een inschatting van jouw kansrijkheid voor het vak in de bovenbouw. Bij een positief advies verwacht je docent dat je dit vak met succes in de bovenbouw kunt volgen. Het advies wordt weergegeven op het 1e en 2e rapport.

Het kiezen van een extra vak

Sommige leerlingen willen een extra vak volgen. Dit kost meer tijd en moeite, dus overleg goed met je mentor en ouders of dit haalbaar is. Het extra vak wordt niet mee geroosterd. Als het basisrooster klaar is kijken we of het extra vak in je rooster past; liefst voor alle uren, maar vaak lukt maar een deel van de uren. De rest moet je dan zelfstandig doen. In een enkel geval kan een extra vak helemaal niet worden ingeroosterd. Elk jaar wordt opnieuw bekeken of het extra vak in het rooster past. Het kan dus zijn dat dit wel in leerjaar 4, maar niet meer in leerjaar 5 of 6 lukt of juist andersom. In alle gevallen zoeken we altijd samen een oplossing.

De vakken die je als extra vak kunt kiezen, zijn Frans, Duits, Spaans, aardrijkskunde, geschiedenis, economie, filosofie[2] en bedrijfseconomie. Wil je een ander vak als extra vak kiezen? Bespreek dit dan met je mentor.

Gymnasiumleerlingen die de mogelijkheid willen houden om over te stappen naar het atheneum, kunnen een tweede moderne vreemde taal als extra vak kiezen.

Vakwissel in leerjaar 4
We gaan ervan uit dat je je profiel en vakkenpakket weloverwogen hebt gekozen. In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk om in het vierde leerjaar een vakwissel te doen. Daarvoor gelden de volgende richtlijnen:

- De vakwissel kan uiterlijk tot en met de eerste week van periode 2 worden aangevraagd.
- Je ouders vragen deze vakwissel schriftelijk aan bij de afdelingsleider.
- Een vakwissel is maatwerk. Daarom vindt er voorafgaand aan een eventuele vakwissel altijd een gesprek plaats met jou, de betreffende vakdocent en de afdelingsleider/leerlingcoördinator.
- Als na onderzoek blijkt dat een vakwissel mogelijk en wenselijk is, krijg je een nieuw rooster en een overstapprogramma.

Let wel: een vakwissel is in de praktijk niet altijd mogelijk. Het kan zijn dat een door jou gewenste verandering niet in het rooster past of dat er geen plaats meer is in de lesgroep(en) van het door jou gewenste vak. De vakwissel kan dan niet worden gerealiseerd.

Zij-instroomtraject O&O (onderzoek & ontwerpen)
Om in de bovenbouw van het technasium in te stromen, kunnen gemotiveerde leerlingen een instroomprogramma volgen als zij geen O&O hebben gevolgd in de onderbouw. Dit programma vindt plaats in periode 3 van leerjaar 3 en selecteert leerlingen op inzet, motivatie en vaardigheden. Het programma helpt gemiste vaardigheden in te halen.

[2] Filosofie leent zich beter als vak in het vrije deel dan als extra vak. Kies hier dan ook voor indien mogelijk.

Voor deelname zijn nodig:

1. Een motivatiebrief waarin je uitlegt waarom je wilt deelnemen. Hiervoor mail je je afdelingsleider.
2. Een motivatiegesprek met een O&O-docent.

Het programma bestaat uit:

- Een O&O-project in teamverband na schooltijd.
- Een inhaalprogramma voor vaardigheden, grotendeels zelfstandig uitgevoerd.

Bij succesvol afronden en positief advies van de O&O-docent, kun je O&O in de bovenbouw volgen. Tot die tijd kies je een ander vak bij je profielkeuze. Je motivatiebrief moet uiterlijk 9 april 2027 binnen zijn. In juni volg je het zij-instroomtraject. Vergeet niet je keuze in Zermelo aan te passen als je dit traject hebt afgerond.

Ontheffingsregeling tweede moderne vreemde taal atheneum
(ook relevant voor leerlingen die overstappen van havo naar vwo)

havo
Op de havo kan een leerling een profiel volgen zonder tweede moderne vreemde taal; in de profielen EM, NG en NT is het volgen van Frans of Duits op de havo immers niet verplicht. Overweeg je om na het behalen van je havo-diploma over te stappen naar het vwo? Lees dan hoe je ontheffing kunt aanvragen voor de tweede moderne vreemde taal.

vwo
In de bovenbouw van het atheneum is een tweede moderne vreemde taal verplicht. Onder bepaalde omstandigheden kan een leerling een ontheffing aanvragen:

1. De leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke beperking die effect heeft op taal;
2. De leerling heeft een andere moedertaal dan Nederlands of Fries, of
3. De leerling is een “eenzijdige bèta” die het onderwijs in één van de natuurprofielen (NT of NG) volgt en voor wie het volgen van onderwijs in de taal naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding hindert.
   NB: Als een leerling de ontheffing aanvraagt op basis van een versterkt bètaprofiel, kijken we naar de vakadviezen uit leerjaar 3 en de resultaten van de DIA. Daarnaast bevragen we docenten om vast te stellen of de leerling voldoet aan het beeld van een ‘eenzijdige bèta’ én of het volgen van een tweede moderne taal naar verwachting belemmerend is voor het halen van een vwo-diploma. Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kennen we de dispensatie toe.

Bij vrijstelling moet de leerling een vervangend examenvak kiezen. Spaans kan niet in het vrije deel gekozen worden bij vrijstelling.

Aanvragen moeten uiterlijk 9 april 2027 per mail naar de afdelingsleider. De afdelingsleider en rector beslissen samen en informeren de ouders schriftelijk.

KEUZEVOORWAARDEN SPECIFIEK VOOR HAVO

Wiskunde
In de derde klas besteden we in de wiskundelessen aandacht aan de verschillen tussen wiskunde A en B. In het lesmateriaal krijg je opgaven die specifiek bij A of B horen, zodat je een idee krijgt van wat beide vakken inhouden. In leerjaar 4 kies je één van de twee: wiskunde A of wiskunde B. Wiskunde B is inhoudelijk moeilijker en vraagt meer inzet. Advies: kies dit vak alleen als je gemiddeld een 7,0 of hoger staat voor wiskunde én je een positief vakadvies hebt gekregen. Twijfel je of je keuze passend is? Bespreek dit dan altijd met je docent.

Het vak rekenen in het CM profiel (alleen havo)
Leerlingen met een CM-profiel die geen wiskunde kiezen, maken een schoolexamen rekenen. Deze leerlingen krijgen één keer per week een uur rekenonderwijs. Voor rekenen krijg je een eindcijfer dat op de cijferlijst van je diploma komt te staan maar telt niet mee voor de slaag-zak-regeling. Rekenen telt ook niet mee voor de overgang van 4 havo naar 5 havo.

Overstappen naar het vwo na het havo-diploma
Leerlingen die de mogelijkheid willen openhouden om na de havo over te stappen naar 5-vwo raden we aan een extra vak te volgen, omdat je op het vwo één vak meer volgt dan op de havo. Houd er verder rekening mee dat je op het vwo wiskunde én een tweede moderne vreemde taal (Frans of Duits) nodig hebt. Je bent zelf verantwoordelijk om na te gaan of je profiel met extra vak op de havo ook een profiel vormt op het vwo. Neem bij twijfel je profiel daarom altijd door met je leerlingcoördinator.

Daarnaast raden we leerlingen met dyslexie die willen overstappen naar het vwo aan om alvast de dispensatie voor de tweede moderne vreemde taal aan te vragen (zie *Ontheffingsregeling tweede moderne vreemde taal atheneum*).

KEUZEVOORWAARDEN SPECIFIEK VOOR VWO

Wiskunde

In de derde klas besteden we in de wiskundelessen aandacht aan de verschillen tussen wiskunde A en B. In het lesmateriaal krijg je opgaven die specifiek bij A of B horen, zodat je een idee krijgt van wat beide vakken inhouden. In leerjaar 4 kies je één van de twee: wiskunde A of wiskunde B. Wiskunde B is inhoudelijk moeilijker en vraagt meer inzet. Advies: kies dit vak alleen als je gemiddeld een 7,0 of hoger staat voor wiskunde én je een positief vakadvies hebt gekregen. Twijfel je of je keuze passend is? Bespreek dit dan altijd met je docent.

Naast wiskunde A en B bestaan er nog twee soorten wiskunde: wiskunde C en D.

- Wiskunde C kun je in de vijfde klas kiezen als je een C&M-profiel hebt. In de vierde klas volg je nog wiskunde A, maar vanaf de vijfde klas kun je wiskunde C kiezen.
- Wiskunde D wordt niet als examenvak aangeboden. Je kunt het wel als extra module in het middagprogramma volgen, als je wiskunde B kiest. Hier krijg je volgend jaar meer informatie over.

KCV of CKV

Leerlingen die in de bovenbouw kiezen voor Grieks en/of Latijn, halen een gymnasiumdiploma. Deze leerlingen volgen in 4-gymnasium het vak KCV, dat meetelt in het cijfer voor de vakken Grieks en Latijn.

Leerlingen die geen Grieks of Latijn kiezen, volgen het vak CKV in 5-vwo. Het cijfer voor CKV is onderdeel van het combinatiecijfer (samen met maatschappijleer en het profielwerkstuk) dat in het examendossier meetelt.

TOT SLOT

We hopen dat deze profielkeuzenota je voldoende informatie heeft gegeven over de inrichting van de profielen en het keuzeproces. Voor vragen kun je terecht bij je mentor. Mocht je vastlopen, of wil je meer weten over vervolgstudies? Dan kun je ook contact opnemen met de decanen.

Wij wensen je een weloverwogen profielkeuze toe!

De decanen,
Jaap Mittendorff (decaan havo) jmittendorff@gsf.nl
Charlotte v.d. Wal (decaan vwo) cvdwal@gsf.nl

De profielkeuzecoördinator
(ter ondersteuning van mentoren),
Wilma Schipper wschipper@gsf.nl

Disclaimer

Hoewel het samenstellen van deze Profielkeuzenota met zorg is gebeurd, sluiten wij iedere aansprakelijkheid uit voor onjuistheden, onvolledigheden en eventuele gevolgen van het handelen op grond van informatie die op of via deze Profielkeuze nota beschikbaar is.
Het Goois Lyceum heeft het recht om noodzakelijke aanpassingen te doen aan de keuzemogelijkheden, bijvoorbeeld het niet aanbieden van een keuzevak in de bovenbouw als dit vak te weinig wordt gekozen of als het niet kan worden ingeroosterd.